

RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA BUDJET HISOBINI YANADA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.

Bobonazarova Yulduz Botirovna

Toshkent avtomobil va yo'llari texnikum o'qituvchisi

Annotatsiya: Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish sharoitida budget hisobini yanada rivojlantirish; mamlakat iqtisodiyotini yanada rekansturuksiya qilish, budget tarmog'ini faoliyatining jadallashuvini taminlashga olib keladi.

Аннотация: Дальнейшее развитие бюджетного учета в условиях развития цифровой экономики; дальнейшая реструктуризация экономики страны приводит к обеспечению ускорения бюджетной сети.

Abstract: Further development of budget accounting in the context of the development of the digital economy; further restructuring of the country's economy leads to the acceleration of the budget network.

Kalit so'zlar: Raqamli iqtisodiyot, budget, rekansturuksiya, IT, internet, statistika, monopoliya, aksiyadorlar, investorlar, feskall, bojxona.

Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi axborot texnologiyalari rolining ortishi, sun'iy intellekt sohasidagi o'zgarishlar va aksariyat iqtisodiy jarayonlardagi tarkibiy o'zgarishlar bilan birga umumlashadi. Axborot jamiyatining asosiy resursisiz raqamli iqtisodiyotning ishlashini tasavvur qilish qiyin. Raqamli iqtisodiyotga o'tish tizimida shakllangan budget ma'lumotlari doimiy ravishda kengayib borayotgan xususiy va davlat, ichki va tashqi foydalanuvchilar doirasi qo'llaniladi: aksiyadorlar, investorlar, tartibga soluvchilar, fiskal, bojxona, statistika, monopoliyaga qarshi organlar va boshqalar tartibing uzviy davomi sanaladi. Raqamli iqtisodiyot tarkibining asosi sanalgan budget hisobining kelajakdagi mavjudligini beqaror baholash davlat budget salohiyatini yanada rivojlantirish ushbu faoliyat nufuzining kengayishiga yordam beradi. Har xil turdgi faoliyat omillarining salbiy oqibatlarini bartaraf etish uchun kelajak albatta Raqamli iqtisodiyot

budjet strukturasi tulaqonli asosiy vakolatlarini aniqlash va raqamlashtirish jarayonlarining ta'sirini o'rganishi muhimdir.

Raqamli iqtisodiyot yoki "digital economy" rivojlanishi bugungi kunda ko'plab davlatlar uchun strategik muammolar va imkoniyatlarni o'z ichiga oladi. Bu yo'nalishda budjet hisobini rivojlantirish uchun olib borilayotgan tashviqatlar yuzasidan istiqbolli loyihalar amalga oshirilmoqda shu jumladan;

Raqamli iqtisodiyot foydatini yo'lga qo'yishda texnologiyalarni rivojlantirish uchun moliyaviy manbalarni ajratish. Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish uchun yuqori tezlikda yangiliklar va innovatsiyalar darajasini kengaytirish asosiy vazifalardan sanaladi. Davlatimizning asosiy harakatlar strukturasi moliyaviy manbalari raqamli texnologiyalar, ishlab chiqarish va infratuzilma rivojlantirish uchun ajratilgan. Raqamli iqtisodiyotda kuchli bo'lish uchun zamonaviy xizmatlar va o'quv yordamchi platformalar o'rtasida keng ko'lamlari aloqalar tashkil etilishi zarur. Budjet hisobini ta'minlash maqsadida, tashqi ma'lumotlarni oshirish, internetga kirishni yuqori darajada ta'minlash va IT infrastrukturani rivojlantirish kerak¹. Raqamli iqtisodiyotda foydalanuvchilar uchun ma'muriyatlarni, maxfiylikni va boshqaruvni ta'minlashda muhimdir. Huquq tizimini rivojlantirish, mahsulotlarni internet orqali sotish va sotishni amalga oshirish uchun tizimlar yaratish, moliyaviy mablag'lar uchun to'g'ri hisob-kitoblarni ta'minlashning o'ziga xos tizimlarini joriy etish. Raqamli iqtisodiyot uchun yuqori darajada ishlab chiqarish va tizimni modernizatsiya qilish kerak. Davlatlar va korxonalar boshqa korxonalar kiritish investitsiyalarni jalb etish, maishiy tasarrufni yaxshilash, sifatli yechimni modellashtirish va rivojlantirishni talab etadi². Har bir moliyaviy yordam

¹ Виктория Витальевна Приображенская, к. э. н., советник Министерства финансов Российской Федерации (г. Москва) E-mail: priobrazhenskaya@bk.ru, ORCID 0000-0002-8951-2525 Влияние цифровой экономики на развитие компетенций в области бухгалтерского учета

² Т. М. Odintsova, О. V. Ruhr Development of types, objects and methods of accounting in the digital economy and information society Scientific and technical sheets of SPbSPU. Economics. Volume 11, No. 4, (2018).

bo'limini yangilash yutuqlarini, katta korxonalarda va ilmiy izlanishlar faoliyatida, yangiliklar va innovatsiyalar jarayonida ilgari talqin qilinishi kerak. Innovatsiyalarni investitsiyalarni, yangiliklar va ijro etish, bu muhim samaradorligini keltirib chiqaradi, budget hisobini rivojlantirishning muhim yo'nalishlarini aks ettiradi va davlatlarga, korxonalar va fuqarolarga raqamli iqtisodiyotni o'rganish va rivojlantirish uchun strategik yo'nalishlarni belgilashda yordam beradi xususan, turli faoliyat sohalariga axborot texnologiyalarini jadal joriy etish eng rivojlangan mamlakatlarning raqamli texnologiyalarni rivojlantirishning yangi davriga kirish demakdir. Bu esa, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari butun jahon iqtisodiyoti rivojlanishining muhim rag'batiga aylanib bormoqda, mamlakat iqtisodiyotining iqtisodiy o'sishi, shu bilan birga, raqamli texnologiyalar bo'yicha bo'shliqni kamaytirish zarurati asosiy vazifalardan biri sifatida kelajakning kuchli texnologik salohiyati to'planadigan sohalarda, shu jumladan bugungi kunda hayotning barcha sohalari qiyofasini belgilab beruvchi raqamli texnologiyalar Raqamli iqtisodiyotga o'tish sharoitida budget hisobini yanada rivojlantirish istiqbollari yaratildi: mamlakat miqyosida Raqamli iqtisodiyotga o'tish sharoitida budget hisobini yanada rivojlantirish istiqbollarining asosi sifatida Infrastrukturaning rivojlantirish raqamli iqtisodiyot uchun zarur bo'lgan IT infrastrukturani yanada rivojlantirish kerak. Bu, texnologiyalarni, tarmoqlarni va platformalarni integratsiyalash, qulayliklarni ta'minlash va ma'lumotlar oqimini mustahkamlash, shuningdek, ma'lumotlar himoyasini ta'minlashni o'z ichiga oladi. Budget hisobini ushbu sohaga ajratish yordami iqtisodiyot uchun keng tarmoqli va tezkor internetga erishish, yuqori tezlikdagi mobil aloqa va texnologiyalarni ta'minlash kerak. Bu, ma'lumotlar oqimini mustahkamlash, sohalarni raqamli platformalarga integratsiyalash va yangiliklarni tez vaqt ichida amalga oshirishga imkon beradi.

Цифровая экономика Российской Федерации. - Текст: электронный. - / Министерство цифрового развития, связи и массовых коммуникаций Российской Федерации / - 2021 г. - URL: <https://digital.gov.ru/ru> [сайт]. (Дата обращения: 01.11.2021)

Raqamli iqtisodiyotda ma'lumotlarni samarali o'rganish, prognostika qilish va maqsadlarni yechish imkoniyatlarini rivojlantirish muhimdir. Budjet hisobini ma'lumotlar analitikasi va intellektual tizimlarni rivojlantirish uchun ajratish, ma'lumotlar analitikasi va masofaviy o'qimlar, o'zaro aloqalarni va, interaktiv dasturlarini ishlab chiqarishga mo'ljallangan. Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishini ta'minlash uchun ma'lumotlarni havo va Kiber-hamjinslikqa qarshi kurash kuzatish, maxfiylikni o'zgarishlarni kuzatish va korporativ amalga oshirishning, ta'minlash uchun zarur bo'lgan moliyaviy manbalarni oshirish kerak. Bu yo'nalishda budjet hisobini ma'lumotlar analitikasi, intellektual tizimlar va ma'lumotlar analitikasi ustida investitsiyalarga ajratish maqsadga muvofiq. Ma'lumotlar analitikasi, intellektual tizimlar va bu tizimlarning ishlatilishi, ma'lumotlarni samarali tahlil qilish va maqsadlarni aniqlashda juda muhimdir.

Xulosa o'rnida shuni takidlash joizki, Raqamli iqtisodiyotning rivojlanish jarayonida davlat budjetining rivojlanish darajasi bilan targ'ib etish mumkin, bunda asosiy e'tibor biz yuqorida fikr keltirgan internet jarayonlari yangi intellik vositalari bilan chanbarchas bog'liq sanaladi. Bu jarayon nafaqat mustaqil O'zbekiston miqyosida balki butun dunyo bo'ylab o'z faoliyatini birlashtiradigan global qiymat zanjirlarining tarqalishi bilan bog'liq tarzda jadallashmoqda.

Foydalanilgan adabiyot

1. Виктория Витальевна Приображенская, к. э. н., советник Министерства финансов Российской Федерации (г. Москва) E-mail: priobrazhenskaya@bk.ru, ORCID 0000-0002-8951-2525 Влияние цифровой экономики на развитие компетенций в области бухгалтерского учета
2. Т. М. Odintsova, O. V. Ruhr Development of types, objects and methods of accounting in the digital economy and information society Scientific and technical sheets of SPbSPU. Economics. Volume 11, No. 4, (2018).
3. Цифровая экономика Российской Федерации. - Текст: электронный. - / Министерство цифрового развития, связи и массовых коммуникаций Российской Федерации

Федерации / - 2021 г. - URL: <https://digital.gov.ru/ru> [сайт]. (Дата обращения: 01.11.2021)

4. В.А. Еременко, А.М. Мамлеева. Влияние цифровизации на бухгалтерский учет / под редакцией В.А. Еременко, А.М. Мамлеевой. - Ростов-на-Дону: Электронный научный журнал «Вектор экономики», 2019 г. - 11 с. - Текст: электронный. - URL: <http://vectoreconomy.ru> [сайт]. (Дата обращения: 01.11.2021)

5. В.В. Приображенская. Влияние цифровой экономики на развитие компетенций в области бухгалтерского учета / под редакцией В.В. Приображенской. - Москва: Финансовый журнал №5, 2019 г. - 63 с. - Текст: электронный. - URL: <https://www.finjournal-nifi.ru> [сайт]. (Дата обращения: 01.11.2021)